

Bányászati emlékeink színhelyei az észak-magyarországi régióban

MAJD NEM MINDEN,
AMIT NAPONTA HASZNÁLUNK
ÁSVÁNYI NYERSANYAGOKBÓL KÉSZÜL,
ÉS EZT BÁNYÁKBAN TERMELIK

Egykori aranygombos bányásztelepüléseink címerei:

Telkibánya

Rudabánya

Sor szám	Helység	Létesítmény (web-lap)	Jel	A relikvia leírása	Kép	Elérhetőség
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN Megye						
1.	BORSODNÁDASD	- Helytörténeti gyűjtemény			nincs	Borsodnádásd Városi Önkormányzat 3671 Borsodnádásd, Alkotmány út 3. Tel: 48/542-010
2.	BÜKKÁBRÁNY	- Működő külfejtéses bánya - Bánya Irodaház, Emlékmű - Bányász-gyűjtemény			nincs	Bükkábrány Község Önkormányzata 3422. Bükkábrány, Vöröshadsereg u. 32. Tel: 49/ 535 022; 535 023 E-mail: phabrany@freemail.hu Csató lászló, Tel: (43) 535-417
3.	EDELÉNY	- Bányászszobor		Kenderföld városrészben, a volt Bányászklub előterében áll a szobor, talapzatán az edelényi bányákban baleset következtében elhunytak neveivel.	nincs	Edelény Városi Önkormányzat Edelény, István király útja 52. Tel.: 48/524-110, E-mail: pm.kabinet@edeleny.hu
4.	FARKASLYUK	- Márványtábla - Bányászszobor - VOB 102 típusú pajzs berendezés		Méltó módon kialakítva és gondozva	nincs	Farkaslyuk község Önkormányzata 3608. Farkaslyuk, Gyürki Gy. u. 3. Tel.: 48/470-548 E-mail: farkaslyuk@t-online.hu
5.	IZSÓFALVA	- Disznóshorvát határában folyt (a jelenlegi Izsófalva elődje) 1945 előtti időszakban jelentős szénbányászat. Az iskola őrzi a hagyományokat			nincs	Izsófalva Nagyközség Önkormányzata 3741. Izsófalva, Izsó M. út 64 Tel: 48/351 110 E-mail: polg.hiv.izsofalva@mail.datanet.hu
6.	KAZINCBARCIKA	- Bányász emlékmű (bronz),		A város a Bükkaljai Bányaiüzem	nincs	Kazincbarcika Város Önkormányzata

		<ul style="list-style-type: none"> - Lyukóbányai emlékmű - Pereces-bányatelep - Feledy-ház több bányász témájú grafikával http://www.miskolcigaleria.hu/Feledy-haz.htm - Újmassai szabadtéri kiállítás http://kohmuz.t-online.hu 	<ul style="list-style-type: none"> - Kopjafa a szerencsétlenségben elhunyt bányászok emlékére - Bányász emlékmű - F-típusú vágathajtógép - TH biztosító berendezés - A Bányamécs Klub kiállítás tablón -Feledy Gyula Kossuth-díjas grafikus művész állandó kiállítása - Az öskohó mellett látható több, a borsodi bányákban használt termelőeszköz, gép, szállítóberendezés, biztosítóelem, ill. –rendszer, stb. 		<p>E-mail: mikerobb@axelero.hu</p> <p>Nagy Sándor (46) 439-086</p> <p>3525 Miskolc, Deák tér 3. Tel: 46/ 355-472</p> <p>3517 Miskolc-Felsőhámor, Palota u. 22. Tel: 46/379-375, 46/531-266 E-mail: kohmuz@kohmuz.t-online.hu</p>
11.	NYÉKLÁDHÁZA	- Kavicsbányák	Bányatavak, működő kavicsbányák	nincs (honlap on légi felvétel)	Nyékládháza Város Önkormányzata Nyékládháza, Vasút u.16. Tel: 46/391-450 E-mail: nyekladhaza.polgarmh@axelero.hu
12.	ORMOSBÁNYA	<ul style="list-style-type: none"> - Zászlótartó emlékmű - Bányász kopjafa 	<ul style="list-style-type: none"> - Az emlékművön bányász címerpajzs, valamint a bányavárosok címerei mellett egy bányamécs. - A kopjafára a bányaszerencsétlenségben elhunytak neveit vésték fel 	2 db kép elektronikusan küldve	Ormosbánya Község Önkormányzata 3743 Ormosbánya, Petőfi tér 8. (48)569-001 E-mail: ormosonk@t-online.hu
13.	ÓZD	<ul style="list-style-type: none"> - Városi Múzeum http://www.ozdolvaso.hu/muzeum/m.htm 	Helytörténeti gyűjtemény, kohászati és bányászati emlékek	nincs	Ózdi Városi Múzeum 3600 Ózd, Gyár u. 10. Tel: 48/470-115 E-mail: ovmkoz@freemail.hu

14.	PÁLHÁZA	- Perlit bányászati múzeum - Két bányászemlékmű			nincs	Perlit Bányászati Múzeum Művelődési Ház Pálháza Dózsa Gy.u.151. E-mail: palhaza.hiv@freemail.hu
15.	PUTNOK	A város bejáratánál egy „F-8” típusú vágathajtógép		Emlékezve az itteni, egykor jelentős bányászati tevékenységre	nem alkalm as	Putnok Város Önkormányzata 3630 Putnok, Kossuth út 5. 48/ 530-010 E-mail: civilinfo@putnok.hu
16.	RUDABÁNYA	- Megyei Bányászattörténeti Múzeum http://www.hermuz.hu/banyasz.htm http://www.rudabanya.hu/index.php?mit=muzeum - „Hős vasércbányász” emlékmű (szobor) - Két bányász emlékmű - Kopjafa		- Mint az egykori „aranygombos bányavárosok” egyike, őrzi az emlékeket - Gazdag gyűjteménnyel rendelkező múzeuma van - Több szobor, kopjafa, emléktábla díszíti a várost és emlékeztet dicső bányászati történelmére.	Kép nincs	Megyei Bányászattörténeti Múzeum 3733 Rudabánya, Petőfi u. 24. Tel: 48/353-151 E-mail: rudmuz@gmail.com
17.	SAJÓSZENTPÉTER	Városi Emlékpark http://www.sajoszentpeter.hu		A parkot az egykor itt használt bányászati berendezések felhaszná- lásával alakították ki. Emellett márványtáblába vésvé a bányá- balesetben elhunytak neveit olvashatjuk.	Kép nem meg- felelő	Sajószentpéter Város Önkormányzata 3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4. Tel: 48/345-220 E-mail: polhivsp@t-online.hu
18.	SZERENCNS	Dr. Szilas A. Pál emlékoszlop		A névadóról elnevezett utcában	nincs	Szerencs Város Önkormányzata 3900 Szerencs, Rákóczi u. 89. Tel: 47/362-439 E-mail: hivatal@szerencs.hu
19.	SZUHAKÁLLÓ – ALBERTTELEP	- A valamikor közigazgatási- lag egységes község szuhakállói részén a		- Az 1952. évi szuhakállói vízbetörés halottainak és túlélőinek emlékére	nincs	Szuhakálló Község Önkormányzata 3731 Szuhakálló, Bajcsy-Zsilinszky u. 2.

		Polgármesteri Hivatal falán márványtábla - Alberttelepen a Művelődési Ház kertjében emlékmű		- Az egykor Múcsonyban és Alberttelepen üzemelő bányák áldozatainak emlékére		Tel: 48/352-081 E-mail: polg.hiv.szuhakallo@parisat.hu
20.	TÁLLYA	Ásvány és ősmaradvány gyűjtemény		Encsy György magángyűjtő	nincs	Tálya Község Önkormányzata 3907 Tálya, Rákóczi utca 34 Tel: 47/398-024 E-mail: info@tallya.hu
21.	TARCAL	Kőbányászati emlékmű		Malom u. 10.	nincs	Tarcal Község Önkormányzata 3915 Tarcal, Fő út 61. Tel: 47/380-146 E-mail: polgmest@tarcal.hu
22.	TELKIBÁNYA	- Telkibányai Ipartörténeti Gyűjtemény –Abaúji Múzeum http://www.hermuz.hu/abauj.htm - Malomkőpark - Bányász szoborcsoport - Kőgát - Teréz táró - Mária Bánya - Verespatak-eredete - Koncz-falva		- Bányásztörténet, ásványok, abaúji néprajz - A múzeum udvarán kiállított anyag - Fából faragott 4 bányász - Középkori zúgó gát maradványa - Középkori járható aranybánya - Veresvízi bányaomlás helyszíne - Középkori bányafalu épületmaradványa	nincs	Abaúji Múzeum 3896 Telkibánya, Múzeum u. 15. Tel: 30/501-42-57 E-mail: abaujmuz@hermuz.hu Telkibánya Község Önkormányzata 3896 Telkibánya, Nagy út 2. Tel: 46/388-502 E-mail: polgarmester@telkibanya.hu http://www.telkibanya.hu/
HEVES Megye						
23.	BÜKKSZÉK	Emléktábla		A bükkszéki olajtermelés kezdetéről, az Önkormányzati Hivatal falán	nincs	Bükkszék Község Önkormányzata 3335 Bükkszék, Szabadság tér 1. Tel: 36/361-013 E-mail: bukkszek@mail.agria.hu

24.	EGERCSEHI	<ul style="list-style-type: none"> - Aknabejárat - Központi irodaház épülete - Két emléktábla - Emlékmű 		Emléktábla a bányában elhunytak emlékére	nincs	Egercsehi Község Önkormányzata 3341 Egercsehi, Egri út 8. Tel: 36/585-001 E-mail: csehionk@gmail.com
25.	GYÖNGYÖS	<ul style="list-style-type: none"> - Gyöngyösi Bányászati Gyűjtemény (Vármegyeház tér 1) - XII-es altáró központi iroda-épülete (bejárat, széntároló, szénszállító, vasúti vagonöltő és hídmérleg épülete) 		A valamikori mátraaljai mélyművelésű bányászok emlékei	nincs	Gyöngyös Város Önkormányzata 3200 Gyöngyös, Fő tér 13. Tel: 37/313-050 E-mail: hivatal@hivatal.gyongyos.hu
26.	MÓNOSBÉL	<ul style="list-style-type: none"> - Szénosztályozó és vasúti feladó 			nincs	Mónosbél Község Önkormányzata 3345 Mónosbél, Kossuth L. út 1. Tel: 36/ 554-087
27.	PARÁD	<ul style="list-style-type: none"> - Ércbánya-tárók (18. és 19. sz. bejárható) - Timsós lúgzó-kád 			nincs	Parád Nagyközség Önkormányzata 3240 Parád, Kossuth út 91. Tel: 36/364-118 E-mail: parad@t-online.hu
28.	PETŐFIBÁNYA	<ul style="list-style-type: none"> - Bányász Művelődési Ház (Petőfi-tér) - Központi irodaház, öltöző és egészségügyi szolgálat épülete - Az Altáró petőfibányai bejárata, szalagvágata és mozdonyvágata 			nincs	Petőfibánya Község Önkormányzata 3023 Petőfibánya, Bánya u. 3. Tel: 37/387-303, E-mail: pbanyaph@axelero.hu
29.	RECSK	<ul style="list-style-type: none"> - Ércbányászati gyűjtemény (Művelődési Ház) http://www.recsk.hu/Default.aspx?tabid=1290 - Ércelőkészítőmű épülete (Az ércbánya-telepen) 			nincs	Recsk Nagyközség Önkormányzata 3245 Recsk, Kossuth L. út 165. Tel: 36/578-310 E-mail: polgarmester@polghiv-recsk.t-online.hu

30.	RÓZSASZENTMÁRTON	<ul style="list-style-type: none"> - Mátraaljai Lignitbányászati Emlékház - A IV-es lejtősakna helye (ma vendéglátóhely) - Kopjafa és emléktábla (Rk. temető) - Emlékparkban bányász- emlékmű - E-kotró a település végén 		- A bányaszerencsétlenség áldozatainak emlékére	nincs	Rózsaszentmárton Község Önkormányzata 3033 Rózsaszentmárton Tel: 37/384-261 E-mail: polhiv@dunaweb.hu
31.	SZILVÁSVÁRAD	Vasérc felszíni kibúvás a Szalajka völgyében		Erdőben, jeltelen területen	nincs	Szilvásvár Nagyközség Önkormányzata 3348 Szilvásvár, Miskolci út 7. Tel: 36/ 564-001 E-mail: szilvasvaradph@axelero.hu
32.	SZŰCSI	<ul style="list-style-type: none"> - X-es lejtősakna bejárata Szénosztályozó Kötélpálya fogadóállomása - XI-es lejtősakna bejárata Széntároló Kötélpálya Csillefeladó 			nincs	Szücsi Község Önkormányzata 3034 Szücsi, Petőfi S. út 117. Tel: 37/326-146 E-mail: ph.szucsi@axelero.hu
33.	VISONTA	- A bánya irodaházának falán emléktábla			nincs	Visonta Község Önkormányzata 3271 Visonta, Hősök tere 3. Tel: 37/360-086 37/360-133 E-mail: polgarmester@visonta.hu
NÓGRÁD Megye						
34.	BÁTONYTERENYE	<ul style="list-style-type: none"> - Szobrok (Molnár S. u 1.-3.) - Bányász emlékmű (Ózdi út) 		- „Ifjú bányász” és az „Olvasó bányász”	nincs	Bátönyterenye Város Önkormányzata 3070 Bátönyterenye, Béke u. 37. Tel: 32/353-580,

		<ul style="list-style-type: none"> - Dombormű (Ózdi út. 39.) - Bányász emléktábla (Molnár S. u 1.-3.) - F6-os fejtógép (21-es főút-Béke u.) - Pócsházai lejtősakna, a Chorin-tároló és a Csigakúti tároló portálja (Kisterenye-Bányatelep) - Szeptember 6. tároló üzemépülete és bejárata (Nagybátony, Szorospaták) - Bátorterenye-Tiribes akna-torony 		- „Bányában II.”		E-mail: batony@xmail.profinter.hu
35.	BÉR	<ul style="list-style-type: none"> - Andezitbánya 		Nógrád megye egyik legjelentősebb geológiai értéke a Bér község mellett emelkedő vulkanikus eredetű andezit oszlopokból felépülő Nagy-hegy.	nincs	Bér Község Önkormányzata 3045 Bér, Petőfi út 32. Tel: 32/486-083 polgarmester@ber.hu
36.	DOROGHÁZA	<ul style="list-style-type: none"> - Bányász emlékmű (Malom u. 24.) - Altároló bejárata (Ménkes) 			nincs	Dorogháza Község Önkormányzata 3153 Dorogháza, Malom út 47. Tel: 32/368-172 E-mail: doroghaza@globonet.hu
37.	ETES	<ul style="list-style-type: none"> - Légakna gépháza (Kotrocótanya) - Gusztáv Bányatelep temetője 			nincs	Etes Község Önkormányzata 3136 Etes, Rákóczi út 94. Tel: 32/446-446 E-mail: etespmh@profinter.hu
38.	JOBBÁGYI	<ul style="list-style-type: none"> - Andezitbánya 			nincs	Jobbágyi Község Önkormányzata 3063 Jobbágyi, Bencsik út 10. Tel: 32/475-201 E-mail: hivatal@xmail.profinter.hu
39.	KARANCSALJA	<ul style="list-style-type: none"> - Tároló-bejárat és emlékmű 			nincs	Karancsalja Község Önkormányzata

		(Gusztáv Bányatelep) - Légakna emlékműve (A községtől délre)				3181 Karancsalja, Rákóczi út 174. Tel: 32/445-445 E-mail: kalja@xmail.profinter.hu
40.	KAZÁR	- Bányászház, kiállítóhely (Hunyadi út 5.) - Bányáspark, emlékhely - Harangláb			nincs	Kazár Község Önkormányzata 3127 Kazár, Tanács út 1. Tel: 32/341-222; 32/341-333 E-mail: kazar@profinter.hu
41.	MÁTRANOVÁK	- Déli II. táro bejárata - Bányász emlékház (Dózsa György út 1.)			nincs	Mátranovák Község Önkormányzata 3143 Mátranovák, Petőfi út 1. Tel: 32/363-357 E-mail: matranovak@xmail.profinter.hu
42.	MÁTRASZELE	- Emlék-tároló (Szabadság út mellett)			nincs	Mátraszele Község Önkormányzata 3142 Mátraszele, Szabadság út 65. Tel: 32/340-122 32/362-169 E-mail: matraszele@xmail.profinter.hu
43.	MÁTRATERENYE	- Bányász emlékmű		Rövid bányajárat a felszín közelében, eredeti ácsolattal és eszközökkel	Képet küldött	Mátraterenye Község Önkormányzata 3145 Mátraterenye, Kossuth út 178. Tel: 32/362-169 E-mail: matraterenye@xmail.profinter.hu Kapcsolattartó: Kürti Márta Tel: (20) 9199-374 E-mail: kurtimarta@ripmail.hu
44.	MÁTRAVÉREBÉLY	- Bányászszobor (a kányási útelágazásnál)			nincs	Mátraverebély Község Önkormányzata 3077 Mátraverebély, Vasút út 82. Tel: 32/471-194 E-mail: mverebely@xmail.profinter.hu

45.	NAGYOROSZI	- Andezitbánya			nincs	Nagyoroszi Község Önkormányzata 2645 Nagyoroszi Felszabadulás út 1. Tel: 35/374-001 nagyoroszi@xmail.profinter.hu
46.	RÁKÓCZIBÁNYA	- Rákóczi-tároló bejárat			nincs	Rákóczibánya Község Önkormányzata 3151 Bátortereny, Fő tér 8.
47.	SÁGÚJFALU	- Beszálló-akna gépháza			nincs	Ságújfalu Község Önkormányzata 3162 Ságújfalu, Dózsa György út 11. Tel: 32/402-200 sagujfalu@globonet.hu
48.	SALGÓTARJÁN	<ul style="list-style-type: none"> - Nógrádi Történelmi Múzeum Bányászati Kiállítóhelye (József-akna) http://www.nograd.net/museum/nogradi.html - Bányászszobor - Bányászbizalmi-szobor - Dombormű - József-tároló Múzeuma (Ady Endre u.) - Bányakaszinó, előtte bányászszobor (Baglyasalja) - Bányakaszinó (Bajcsy Zs. u.) - Bányászemlékmű (Baglyasalja) - Emlékmű (Inászóimegszűnt-bányatelep temetőjében) Emléktábla a Salgóbánya/Eresztvényi emléktáronál és az inászóimária-tárolónál - Szent Borbála kápolna, és bányász hősi-halottak emlék- 	1965. április 30-án nyitották meg - több évi előkészítő munka után - hazánk első (Európa második) földalatti bányászati múzeumát több száz érdeklődő jelenlétében.		nincs	<ul style="list-style-type: none"> - 3100 Salgótarján, Zemlinszky Rezső út. 1. Tel: 32/420-258 E-mail: banyaszati.salgotarjan@museum.hu E-mail: nograditmuzeum@nogradi-muzeumok.hu Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata 3100 Salgótarján, Múzeum tér 1. Tel: 32/417-255 E-mail: polgarmester@salgotarjan.hu

		műve (Salgóbánya) - Táró bejáratok (Gyurtyános, István, Király, Teréz) - Zemlinszky Rezső síremlék-műve (Központi temető) - Magyar-bánya és meddőhányó bemutatóhelye. (Salgótarján-Somoskő) - Lélekharangok (Forgách és Rónabánya Bányatelep)				
49.	SÓSHARTYÁN	- XVII. századi sóskút		Magyarország legkorábbi sókutató emléke	nincs	Sóshartyán Község Önkormányzata 3131 Sóshartyán, Dózsa út 1. Tel: 32/404-200 E-mail: soshartyan@xmail.profinter.hu
50.	SZÉCSÉNY	- Szécs-7 szénhidrogén kutató-fúrás „karácsonyfája”			nincs	Szécsény Város Önkormányzata 3170 Szécsény, Rákóczi út 84. Tel: 32/370-199 E-mail: szecsény@xmail.profinter.hu

A bányászat és kohászat hagyatéka része Miskolc és Észak-Magyarország kulturális örökségének

A bányászat történetéhez kapcsolódó turizmus szerte Európában fejlődésnek indult

A magyar arany és ezüst bányászat évszázadokon át meghatározó volt az európai kontinens nemesfém-kereskedelmében, pénzverésében

A fenntartható fejlődés követelménye és a 21. századi bányászat összeegyeztethető